

Ampumasuunnistuksen lajisäännöt

Nämä säännöt astuvat voimaan xx.xx.2020 alkaen

Sisällys

1. Yleistä	3
1.1. Tuomarineuvosto	3
2. Osanotto-oikeus ja vakuutukset	3
3. Varusteet ja välineet	4
4. Ammunta.....	4
5. Matkat	5
5.1. Normaalimatka.....	5
5.1.1 Normaalimatkan paikoittelusuunnistus.....	6
5.2. Sprintti	6
5.3. Yhteislähtö.....	7
5.4. Viesti.....	7

1. Yleistä

Ampumasuunnistuksen kansallisena lajiliittona toimii Suomen Sotilasurheiluliitto (SotUL) ja kansainvälisenä lajiliittona International Biathlon Orienteering Federation (IBOF).

Suomen Sotilasurheiluliitto ja sen alaiset lajit ovat sitoutuneet Suomen Urheilun Eettisen Keskuksen (SUEK, ent. Suomen antidoping, ADT) antidopingohjelmaan.

Kotimaiset lajisäännöt pohjautuvat IBOF:n kansainvälisiin lajisääntöihin. Näitä sääntöjä noudatetaan lajin kaikissa kotimaisissa kilpailuissa.

Kilpailtavat matkat ovat normaalimatka, sprintti, yhteislähtö ja viesti.

Ampumasuunnistussuoritus koostuu suunnistus-, ammunta- ja mahdollisista juoksuosuuksista, sekä normaalimatalla lisäksi paikoittelusuunnistusosuudesta. Mahdolliset ammunnan ohilaukaukset aiheuttavat urheilijalle juostavan sakkokierroksen tai aikasakon.

1.1. Tuomarineuvosto

Kilpailun järjestäjä nimeää jokaiseen kilpailuun tuomarineuvoston, johon kuuluu kilpailun johtaja, sekä kaksi kilpailijoiden edustajaa, joista vähintään toinen pääsarjan edustaja. Tuomarineuvosto ilmoitetaan kilpailuohjeissa tai kilpailun ilmoitustaululla. Maailmanmestaruuskilpailujen ja maailman cupin osakilpailujen kohdalla tuomarineuvoston kokoonpano määräytyy kansanvälisten sääntöjen mukaan.

Tuomarineuvosto käsittelee järjestäjälle osoitetut protestit ja sääntörikkomukset. Protesti on jätettävä 15 minuutin kuluttua sarjan lopputulosten julkaisemisen jälkeen. Järjestäjä voi määrittää halutessaan protestimaksun.

Tuomarineuvoston päätökseksi tulee enemmistön mielipide, ellei päätös ole yksimielinen.

2. Osanotto-oikeus ja vakuutukset

Ampumasuunnistuksessa voi yhden kauden aikana edustaa vain yhtä seuraa tai yhdistystä, joka määräytyy kilpailijan kauden ensimmäisen kilpailun mukaisesti. Urheilija vastaa itse voimassa olevasta ampumatoiminnan kattavasta vakuutuksesta.

Sarjat SM-kilpailuissa henkilökohtaisilla matkoilla ovat:

H14, H16, H18, H20, H21, H35, H40, H45, H50, H55, H60, H65, H70, H75, H80,
D14, D16, D18, D20, D21, D35, D40, D45, D50, D55, D60, D65, D70, D75, D80.

Sarjat SM-pariviestikilpailussa ovat:

H14, H18, H21, H70, H95, H120,
D14, D18, D21, D70, D95, D120.

Kilpailun järjestäjällä on oikeus muokata sarjajakoa kansallisissa kilpailuissa osallistujamäärän tai kilpailun luonteen mukaisesti. Mikäli kilpailukutsussa esitettyjä sarjoja yhdistetään osallistujamäärän vähyyden vuoksi, täytyy siitä olla maininta kilpailukutsussa.

Kilpailija kuuluu tiettyyn sarjaan (ikäryhmään) sen kalenterivuoden alusta, jona hän täyttää mainitun vuosimäärän. Yleisiin sarjoihin H21 ja D21 voivat ilmoittautua kaiken ikäiset. Nuorten sarjoissa (20 vuotiaista alaspäin) saa osallistua ylempien ikäluokkien sarjoihin. Ikäsarjoissa (35 vuotiaista ylöspäin) saa osallistua alempien ikäluokkien sarjoihin.

H/D70, H/D95 ja H/D120 sarjojen pariviestijoukkueessa kummankin jäsen tulee olla vähintään 35 vuotiaita ja joukkueen yhteisikä täytyy olla sarjan mukainen.

3. Varusteet ja välineet

Suunnistusvaatetus on vapaa, mutta piikkareiden käyttäminen on kielletty.

Ammunnassa käytettävät varusteet (kuten käsihihna, hanska, lippalakki, jne.), pois lukien kuulosuojaimet, on kannettava mukana koko kilpailusuorituksen ajan.

Ammunta suoritetaan pienoiskiväärillä, jonka kaliiberi on .22 LR ja luodin maksimilähtönopeus 380 m/s metrin päässä piipusta mitattuna. Aseen laukaisuvastuksen täytyy kestää vähintään 500 g. Kilpailun järjestäjä vastaa mahdollisen tarkistusmittauksen järjestämisestä, joka voidaan suorittaa myös pistokokein.

Aseessa ei saa olla kiinni valjaita, ellei kilpailun järjestäjä ole erikseen niitä kilpailuohjeissaan sallinut.

4. Ammunta

Asetta säilytetään suorituksen ajan asetelineessä, josta se otetaan ampumasuorituksen ajaksi. Asetta kannetaan piipusta, piipun osoittaessa kohtisuoraan ylöspäin. Asetta saa käsitellä ampumakuntoon saattamiseksi vasta ammuntaskoripaikalla, joka on yleensä rajattu ampumamatolla.

Ammunta suoritetaan kaatuviin ampumahiihtotauluihin 50 m ampumaetäisyydeltä. Makuuammunnassa osuma-alueen halkaisija on 45 mm ja pystyammunnassa 115 mm. Ohilaukauksesta seuraa kilpailumatkasta riippuen sakkokierros tai aikasakko. Kilpailija on itse vastuussa siitä, että ampuu oikeaan tauluun, väärään tauluun ammutut laukaukset ovat ohilaukauksia.

Kansallisissa henkilökohtaisissa kilpailuissa ammunta voidaan suorittaa myös pahvitauluihin, jolloin ohilaukaus aiheuttaa aikasakon. Sprintissä aikasakko on 30-45 s ja yhteislähtökilpailussa 50-60 s suhteutettuna loppu-aikaan sekä normaalimatalla 2 min.

Ampuma-alueella tulee olla taulujen tasolla tuuliviirit 10 m ja 30 m päässä ampumapaikasta.

Ampumasuorituksen aikana on ammuttava kaikki 5 laukausta per taulusarja ja viestissä 8 laukausta ellei ole onnistunut kaatamaan kaikkia 5 taulua ennen sitä, jonka jälkeen voi jatkaa suoritustaan. Jokainen ampumaton laukaus aiheuttaa 2 min lisäajan loppu-aikaan.

14- ja 16-sarjalaiset ampuvat kummatkin ammunnat makuulta ja lisäksi 14-sarjalaiset saavat käyttää ampumatukea.

5. Matkat

Ampumasuunnistussuoritus koostuu suunnistusosuudesta, joka voidaan toteuttaa yhdessä tai useammassa osassa, sekä 1-2 makuu- ja 1-2 pystyammuntasuorituksesta. Normaalmatkaan sisältyy myös paikoittelusuunnistusosuus. Lisäksi suoritukseen voi sisältyä juoksuosuuksia.

Kilpailun järjestäjä voi itse päättää missä järjestyksessä osuudet suoritetaan, kuitenkin niin että makuuamunta suoritetaan järjestyksessä ennen pystyammuntaa. Makuu- ja pystyammunnan välillä tulee olla suunnistus- tai juoksuosuus.

Taulukko 1 Henkilökohtaisten matkojen ohjepituudet (min)

Sarja	normaalimatka	sprintti	yhteislähtö
H/D 14	50/50	25	50/50
H/D 16	55/55	25	55/55
H/D 18	60/55	25	60/55
H/D 20	70/60	25	70/60
H/D 21	85/70	25	85/70
H/D 35	70/60	25	70/60
H/D 40	65/55	25	65/55
H/D 45	65/55	25	65/55
H/D 50	60/50	25	60/50
H/D 55	60/50	25	60/50
H/D 60	55/45	25	55/45
H/D 65	55/45	25	55/45
H/D 70	50/40	25	50/40
H/D 75	50/40	25	50/40
H/D 80	50/40	25	50/40

Taulukko 2 Viestimatkojen ohjeajat (min)

Sarja	Viesti
H/D 14	35/25
H/D 18	40/30
H/D 21	40/30
H/D 70	40/30
H/D 95	40/30
H/D 120	35/25

5.1. Normaalmatka

Normaalimatka koostuu paikoittelusuunnistuksesta (ks. tarkemmin alla), suunnistus- ja ammuntaosuuksista, sekä mahdollisista juoksuosuuksista. Saman sarjan kilpailijoiden lähtöväli on vähintään 2 min.

Normaalimatalla ammutaan makuuasennosta yhteensä 10 laukausta ja pystyasennosta yhteensä 10 laukausta. Asentokohtainen ammunta voidaan suorittaa yhdessä tai kahdessa osassa. Mikäli se suoritetaan

yhdessä, järjestäjä virittää taulut lipaanvaihdon yhteydessä. Jokainen ohilaukaus aiheuttaa 2 sakkominuuttia.

Normaalimatkan voittajan kokonaisjuoksuaika on yleisessä sarjassa 75-85 min ja muissa sarjoilla 60-70 min.

Normaalimatkan loppuaika on kokonaisjuoksuaika + paikoittelusta mahdollisesti tullut lisäaika + ammunnan sakkominuutit.

Kansallisissa kilpailuissa normaalimatka voidaan järjestää ilman paikoittelusuunnistusosuutta, jolloin amunnasta aiheutuu joko aikasakko 60-90 s tai sakkokierros 60-90 s loppuajaan suhteutettuna.

5.1.1 Normaalimatkan paikoittelusuunnistus

Paikoittelusuunnistuksen reitti on n. 3 km, joka on erikseen maastoon merkitty. Kartta on päällystetty säänkestävästi. Karttaan on merkitty vain lähtöpaikka, sekä kilpailijan numero ja kartan kääntöpuolelle numerot 1-10.

Reitin varrella on vapaassa järjestyksessä 5 omaa ja 5 tähystyspistettä, jotka ovat merkitty maastoon maassa olevalla nauhalla "karsinaksi". Karsinassa oma piste on merkitty sinisellä kankaalla, jossa on lisäksi rastin järjestysnumero. Tähystyspiste on merkitty keltaisella kankaalla, jossa on rastin järjestysnumero ja tähystettävän pisteen rastimäärä. Tähystettävä piste kuvataan pisteessä olevalla rastilipulla, jonka maksimietäisyys on 400 m. Lisäksi karsinasta löytyy "tähystysviitta", joka osoittaa tähystettävän rastin suuntaan. Kaikista karsinoista löytyy lisäksi hakaneula ja värikynä rastin merkintää varten.

Kilpailija saa paikoittelukartan kyseisen osuuden lähtöpaikalta. Kilpailija seuraa merkittyä reittiä, jolta ei saa poiketa eikä palata yli viittä metriä. Kilpailijan saapuessa rastikarsinaan merkitsee hän karttaan oman tai tähystettävän pisteen hakaneulalla karttaansa ja vetää viivan hakaneulalla tekemästään reiästä viivan kartan kääntöpuolella olevaan rastia vastaavaan järjestysnumeroon. Rasti karsinasta ei saa poistua ennen kuin on merkinnyt rastin edellä mainitulla tavalla karttaansa. Yhteistyön tekeminen suorituksen aikana on kielletty. Sääntörikkomukset käsittelee tuomarineuvosto, jotka voivat johtaa rastin maksimi aikasakkoon (10 min) tai koko suorituksen hylkäämiseen.

Jokainen täysi virhemilli aiheuttaa 1 min lisäajan loppuajaan, kuitenkin enintään 10 min per rasti. Jokainen ylimääräinen tai ympyröity reikä aiheuttaa myös 10 min lisäajan loppuajaan kuitenkin niin että paikoittelusta sakkoja on enintään yhteensä 100 min.

5.2. Sprintti

Sprinttimatka koostuu suunnistus- ja ammuntaosuuksista, sekä mahdollisista juoksuosuuksista. Saman sarjan kilpailijoiden lähtöväli on vähintään 1 min.

Sprinttimatkalla ammunnat suoritetaan siten, että 5 laukausta makuuasennosta ja 5 laukausta pystyasennosta. Ohilaukaus aiheuttaa urheilijalle sakkokierroksen, joka on 30-45 s suhteutettuna loppuajaan. Sakkokierros on H20 ja H21 sarjalaisilla näin ollen hieman muita pidempi. Kiertämättä jäänyt sakkokierros aiheuttaa 2 min aikasakon. Suunnistusosuus voidaan suorittaa 1-3 osassa ja osa niistä voidaan korvata pelkällä juoksuosuudella.

5.3. Yhteislähtö

Yhteislähtökilpailu koostuu suunnistus- ja ammuntaosuuksista, sekä mahdollisista juoksuosuuksista.

Yhteislähtökilpailussa ammunnat suoritetaan siten, että yhteensä 10 laukausta makuuasennosta ja 10 laukausta pystyasennosta. Ohilaukaus aiheuttaa urheilijalle sakkokierroksen, joka on 50-60 s suhteutettuna loppu aikaan. Sakkokierros on H20 ja H21 sarjalaisilla näin ollen hieman muita pidempi. Kiertämättä jäänyt sakkokierros aiheuttaa 2 min aikasakon. Ammuntaosuus voidaan suorittaa kahdessa tai neljässä osassa.

5.4. Viesti

Viestijoukkueen muodostaa kaksi samaa tahoja edustavaa kilpailijaa. Viestikilpailussa on kaksi osuutta ja miesten viestissä voi juosta myös naiset. Yksittäinen osuus koostuu suunnistus- ja ammuntaosuuksista, sekä mahdollisista juoksuosuuksista.

Viestikilpailussa kilpailijalla on ammuttavana makuulta viisi taulua ja pystystä viisi taulua. Mikäli viiden laukauksen jälkeen tauluja on vielä kaatamatta, on kilpailijalla käytettävissä lisäksi kolme varapatruunaa per ampumapaikka, jotka kilpailijan on tarvittaessa ladattava yksitellen. Mikäli näiden kahdeksan laukauksen jälkeen tauluja on vielä pystyssä, aiheuttaa jokainen sakkokierroksen, joka on 60-90 s suhteutettuna loppu aikaan. Sakkokierros on H20 ja H21 sarjalaisilla näin ollen hieman muita pidempi.